

Kasvun ja oppimisen toimialan vuoden 2020 talousarvion toteutuminen

KASVOPPI 22.04.2021 § 31
508/02.02.00/2020

Kaupunginvaltuusto on 9.12.2019 § 84 vuoden 2020 talousarviossa hyväksynyt toimialoille tehtäväkohtaiset ja hankekohtaiset toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet, määrärahat ja tuloarviot. Kaupunginvaltuusto on myös päättänyt, että vuoden 2020 talousarviomäärärahat ovat sitovia vastuualueetasolla nettomääräisinä sekä investoinnit ovat sitovia kohteittain.

Talousarvion toteutuminen

Kasvun ja oppimisen lautakunta (1 000 €)	TP2019	TA2020	Talousarvio- muutokset	TA2020 + muutos	TP2020	Muutos, € TP2020/ TA+muutos2020	Muutos, % TP2020/ TA+muutos2020
Toimintatuotot	2 303	1 748	0	1 748	1 991	243	13,9 %
Toimintakulut	-29 405	-28 912	878	-28 034	-28 409	-375	1,3 %
Toimintakate (netto)	-27 101	-27 164	878	-26 287	-26 419	-132	0,5 %

Toimialan toimintaan vaikutti kaikilla vastualueilla Koronaviruspandemia. Keväällä etäopetukseen siirtyminen muutaman päivän varoituajalla oli opetuspalveluiden henkilöstölle pitkä askel tuntemattomaan. Aivan erilaiset opetusmenetelmät ja digitaalinen toimintaympäristö jouduttiin ottamaan käyttöön ilman riittävää ennakkovalmistautumista.

Varhaiskasvatuksen asiakasmäärät pienenivät mutta henkilöstön kokemana psykososiaalinen rasitus kasvoi. Huoli omasta ja työtovereiden terveydestä oli suurta. Lisäksi osa varhaiskasvatuksen henkilöstöstä siirtyi arjen tuen palveluihin korvaamaan henkilöstövajetta, joka syntyi koronaepidemian aiheuttamista poissaoloista.

Nuorisopalvelut toimivat poikkeusolojen aikana verkossa. Vaikka digitaalinen toimintaympäristö oli heille tuttua, työskentely vain verkossa muodostui omalla tavallaan rasittavaksi. Lisäksi henkilöstöä painoi huoli niin nuorten kuin omastakin hyvinvoinnista. Syksy sujui toimialalla lähes normaalisti. Jouduimme tekemään varautumissuunnitelmia ja jatkuva epävarmuus vaikutti henkilöstön hyvinvointiin.

Poikkeusolot vähensivät toimialan menoja sekä myös tuloja. Oppilaskuljetusten, ateriapalveluiden ja yksityisen varhaiskasvatuksen ostojen menot laskivat kevään aikana voimakkaasti. Henkilöstön koulutus-, majoitus- sekä matkustuskulut laskivat myös huomattavasti. Varhaiskasvatuksen päivähoitomaksut eivät kertyneet talousarvion mukaisesti.

Kaupunginvaltuusto päätti lisätalousarviosta 7.12.2020. Lisätalousarviossa huomioitiin 0,8 milj. euron ylijäämän kertyminen edellä mainituilla perusteilla. Opetuspalveluista ja lasten ja perheiden palveluista vähennettiin kummastakin 0,4 milj. euroa.

Kaupunginvaltuuston 7.9.2020 § 41 päätöksellä keskitetty palkankorotusvaraus 0,51 % kohdennettiin vastuualueiden henkilöstökuluihin. Kasvun ja oppimisen toimialan vastuualueiden palkankorotusvaraus oli yhteensä 112 400 euroa. Lisäksi samassa päätöksessä kohdennettiin koronasta aiheutuneet henkilöstöressurssien siirrot. Kasvun ja oppimisen toimialalla siirto vähensi henkilöstömenoja yhteensä 189 900 euroa.

Toimialan muutetun talousarvion toimintakate ylittyi yhteensä 132 000 euroa.

Lasten ja perheiden palvelut

Talousarvion toteutuminen (sitova)

4000410 Lasten ja perheiden palvelut (1 000 €)	TP2019	TA2020	Talousarvio-muutokset	TA2020 + muutos	TP2020	Muutos, € TP2020/ TA+muutos2020	Muutos, % TP2020/ TA+muutos2020
Toimintatuotot	1 088	1 074	0	1 074	865	-208	-19,4 %
Toimintakulut	-10 383	-10 543	513	-10 030	-9 687	343	-3,4 %
Toimintakate (netto)	-9 295	-9 470	513	-8 956	-8 822	134	-1,5 %

Lasten ja perheiden palvelujen toimintakate muodostui muutettuun talousarvioon nähden ylijäämäiseksi 134 500 euroa.

Henkilöstömenot alittuivat muutettuun talousarvioon nähden noin 236 200 eurolla. Neuvola- ja terapiapalveluissa henkilöstömenoihin käytettiin 247 200 euroa alle muutetun talousarvion. Puheterapeutin tointa ei ole saatu täytettyä yrityksestä huolimatta ja ajoittain on ollut vaikeutta saada riittävästi terveydenhoitajia eri mittaisiin sijaisuuksiin. Osa neuvolan työntekijöistä tekee lyhennettyä työaika.

Vaikeasta koronatilanteesta johtuen lapsia oli varhaiskasvatuksessa huomattavasti vähemmän kirjoilla/läsnä mitä oli ennakoitu. Palveluiden ostot alittuivat muutetusta talousarviosta noin 40 000 eurolla (mm. sisäiset ateriapalvelut) ja yksityisen varhaiskasvatuksen ostot vähenivät 100 000 eurolla verrattuna edellisen vuoden toteumaan. Varhaiskasvatuksen lastenhoitajat (lähihoitajat) siirrettiin koronatilanteen takia arjentuen työpisteisiin. Varhaiskasvatuksen henkilöstöä oli mukana soittoringissä soittelemassa Äänekosken ikäihmisille perhekeskuskoordinaattorin organisoimana. Korona toi monen tasoista epävarmuutta ja pelkoa sekä uudenlaisia haasteita ja työtapoja henkilöstölle. Sairaspoissaolot vastuualueella lisääntyivät vuoden kuluessa huomasti.

Toimintatuotot jäivät noin 208 200 euroa alle talousarvion. Varhaiskasvatuksen maksutuloja kertyi 620 000 euroa eli noin 284 000 euroa vähemmän kuin talousarviossa. Perheille annettiin Äänekoskella maksuhyvityksiä koronapoissaolojen takia valtioneuvoston suosituksen mukaisesti.

Opetuspalvelut

Talousarvion toteutuminen (sitova)

4000420 Opetuspalvelut (1 000 €)	TP2019	TA2020	Talousarvio- muutokset	TA2020 + muutos	TP2020	Muutos, € TP2020/ TA+muutos2020	Muutos, % TP2020/ TA+muutos2020
Toimintatuotot	1 052	539	0	539	984	445	82,5 %
Toimintakulut	-18 459	-17 804	366	-17 438	-18 189	-752	4,3 %
Toimintakate (netto)	-17 407	-17 265	366	-16 899	-17 206	-307	1,8 %

Opetuspalvelujen tulot olivat 1,0 milj. euroa ja menot 18,2 milj. Vuosikate muodostui muutettuun talousarvioon nähden alijäämäiseksi 0,3 milj. eurolla (huomioitu vuodelle 2021 siirtyvät hanketulot).

Talousarviomuutoksen yhteydessä arvioitiin, että vastuualueen toimintakate kehittyi toteutunutta paremmin. Ennakoimattomat menot mm. ostot valtion kouluilta ja kunnilta, sekä aikuisten perusopetuksen ja valmistavan opetuksen kulut toteutuivat ennakoitua suurempina. Lisäksi palvelujen ostot olivat muutettua talousarviota suuremmat.

Opetuspalveluiden ja varhaiskasvatuksen hankkeet

Valtion erityisavustus esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin 2019–2020

Avustussumma on 512 585 € ja opetuspalveluiden rahoitusosuus 128 147 € on kohdistunut vuodelle 2020.

Hankerahoitus on tarkoitettu käytettäväksi samanaikaisopettajien ja koulunkäynninohjaajien palkkaamiseen kouluille ja esiopetusryhmiin. Hankkeen rahoituksen turvin pystyttiin tuottamaan samanaikaisopettajien tukea 77,9 henkilötyökuukautta ja koulunkäynninohjaajien tukea 31,7 henkilötyökuukautta.

Valtion erityisavustus esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin 2020-2021

Avustussumma on 379 000 € ja opetuspalveluiden rahoitusosuus 94 750 €, oma rahoitusosuus siirtyy vuodelle 2021.

Hankerahoitus on tarkoitettu käytettäväksi samanaikaisopettajien ja koulunkäynninohjaajien palkkaamiseen kouluille ja esiopetusryhmiin. Hankkeen rahoituksen turvin pystyttiin tuottamaan samanaikaisopettajien tukea 24,6 henkilötyökuukautta ja koulunkäynninohjaajien tukea 10,4 henkilötyökuukautta.

Valtion erityisavustus varhaiskasvatuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin 2020-2021

Avustussumma on 240 000 € ja palveluiden rahoitusosuus 60 000 €, oma rahoitusosuus siirtyy vuodelle 2021.

Hankerahoitus on tarkoitettu käytettäväksi samanaikaisopettajien ja lastenhoitajien palkkaamiseen varhaiskasvatuksen ryhmiin. Hankkeen rahoituksen turvin pystyttiin tuottamaan samanaikaisopettajien tukea 1,4 henkilötyökuukautta ja lastenhoitajien tukea 14,7 henkilötyökuukautta.

Valtion erityisavustus koulutuksellisen tasa-arvon edistämiseen sekä siihen liittyviin kokeiluihin

Avustussumma on 172 000 € ja opetuspalveluiden rahoitusosuus 9 053 € on kohdistunut vuodelle 2020.

Hankkeen tavoitteena on kehittää toimintaa, jolla tuetaan kouluun kiinnittymättömien oppilaiden kiinnittymistä kouluun ja perusopetuksen oppimäärän suorittamista. Hankerahoituksella on palkattu erityisopettaja ja kasvatusohjaaja, erityisopettaja on tuottanut vuonna 2020 tukea 11,8 henkilötyökuukautta ja kasvatusohjaaja 7,3 henkilötyökuukautta. Keväällä 2020 perusopetuksen päättötodistuksen saivat kaikki ne kouluun kiinnittymättömien ryhmän oppilaat, jotka suorittivat yhdeksännen vuosiluokan oppimääriä.

Valtion erityisavustus digitutoropettajatoiminnan vakiinnuttamiseen

Avustussumma on 26 392 € ja opetuspalveluiden rahoitusosuus 6 598 € on kohdistunut vuodelle 2020.

Hankkeen kautta mahdollistetaan koulukohtainen laadukas tutortoiminta uuden opetussuunnitelman mukaisten TVT-taitojen vahvistamiseksi kouluilla. Kevään 2020 etäopetus pystyttiin toteuttamaan hyvin tutoropettajien tuella eri kouluilla. Kouluilla on yhteensä 13 tutoropettajaa, jotka hankkeen rahoituksen turvin tuottavat tukea kouluille yhteensä 7,6 henkilötyökuukautta.

Keski-Suomen tutoropettajaverkosto II, Jyväskylän koordinoimana

Avustussumma on 267 900 € ja opetuspalveluiden rahoitusosuus 1 058 € on kohdistunut vuodelle 2020.

Hankerahoituksella on tuotettu aluekoordinaattorin palveluita digitutortoiminnan kehittämiseksi verkostokunnissa. Äänekosken koordinaattori toimii yhden verkostoalueen koordinaattorina. Hankkeen rajoituksella on tuotettu 3,6 henkilötyökuukautta aluekoordinaattorin tukea tv-taitojen vahvistamiseen ja verkostoyhteistyön kehittämiseen.

Valtionavustukset kielten tutoropettajatoiminnan kehittämiseen 2019-2020

Valtiolta saatu avustussumma vuosille 2019-2020 on 6 000 € ja vuosille 2020-2021 3 000 €, hankkeessa ei ole omaa rahoitusosuutta.

Hankkeen tavoitteena on kehittää vuosiluokilla 1–2 A1-kieli englannin opetusta antavien opettajien kieltenopetukseenliittyvää kielipedagogista ja ammatillista osaamista.

Saadun hankerahoituksen turvin on tuotettu vuoden 2020 aikana kielten tutoropettajien tukea 0,2 henkilötyökuukautta ja järjestetty neljä kieltenopettajien yhteisiä tapaamisia.

Koulun kerhotoiminnan tukeminen

Vuonna 2019-2020 avustussumma on ollut 20 000 € ja opetuspalveluiden rahoitusosuus 8 572 € on kohdistunut vuodelle 2020.

Kouluilla toteutetaan kerhotoimintaa koulun omana toimintana, ulkopuolisen järjestäjän toteuttamana tai järjestöjen toteuttamana. Kerhotoimintaa on vuonna 2020 toteutettu yhteensä 1 725 tuntia.

Valtion erityisavustus varhaiskasvatuksen positiivisen diskriminaation edistämiseksi

Avustussumma on 59 000 € ja opetuspalveluiden rahoitusosuus 14 750 € siirtyi vuodelle 2021.

Hankkeen tavoitteena on vahvistaa toimintakulttuuria, joka tukee oppimista ja hyvinvointia päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa. Rahoituksella on palkattu kaksi työntekijää, joka mahdollistaa varhaiskasvatuksen opettajan irrottautumisen omasta ryhmästään 3 – 5 päiväksi tutustumaan toisen varhaiskasvatuksen ryhmän työ- ja toimintatapoihin, tuen järjestämiseen ja arjen organisointiin. Saadun hankerahoituksen turvin on tuotettu vuoden 2020 aikana hanketyöntekijöiden tukea 19,4 henkilötyökuukautta.

Koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittaminen varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa

Avustussumma on esi- ja perusopetukseen 322 080 € ja opetuspalveluiden rahoitusosuus 16 951 €, avustussumma varhaiskasvatukseen on 73 000 € ja varhaiskasvatuksen rahoitusosuus 3 842 €, oma rahoitusosuus siirtyy vuodelle 2021.

Hankkeella tasoitetaan poikkeusoloista johtuvien vaikutuksia, ehkäistään oppimiseen, oppilaanohjaukseen ja tukeen liittyvien ongelmia ja parannetaan oppimisen edellytyksiä esi- ja perusopetuksessa ja varhaiskasvatuksessa. Hankerahoitus on tarkoitettu käytettäväksi samanaikaisopettajien ja koulunkäynninohjaajien palkkaamiseen kouluille, esiopetus- ja varhaiskasvatuksen ryhmiin. Hankerahoituksella on tuotettu syksyllä 2020 samanaikaisopettajien tukea 9,7 henkilötyökuukautta ja koulunkäynninohjaajien tukea 16,8 henkilötyökuukautta.

Koronatilanteen vuoksi hankkeille, joiden olisi pitänyt päättyä 31.12.2020, on myönnetty jatkoaikaa joko 31.7.2021 tai 31.12.2021 saakka

Nuorisopalvelut

Talousarvion toteutuminen (sitova)

4000430 Nuorisopalvelut (1 000 €)	TP2019	TA2020	Talousarvio- muutokset	TA2020 + muutos	TP2020	Muutos, € TP2020/ TA+muutos2020	Muutos, % TP2020/ TA+muutos2020
Toimintatuotot	163	135	0	135	142	7	4,9 %
Toimintakulut	-563	-564	-2	-566	-532	34	-6,0 %
Toimintakate (netto)	-400	-429	-2	-431	-391	41	-9,4 %

Nuorisopalveluiden toimintaan vaikutti voimakkaasti koronapandemia. Nuorisotyötä tehtiin supistetusti suuri osa vuodesta nuorisotilojen sulkujen ja tiukkojen kokoontumisrajoitusten vuoksi ja toiminta siirtyi toteutettavaksi verkkoympäristöihin.

Avointa tilatoimintaa, leirejä, tapahtumia ja kansainvälistä toimintaa ei pystytty toteuttamaan läheskään suunnitellusti. Poikkeusolot vähensivät nuorisopalveluiden toimintamenoja. Nuorisopalveluiden muutetun talousarvion toimintakate jäi 41 000 euroa ylijäämäiseksi.

Valmistelija Opetus- ja kasvatusjohtaja Ville Härtsiä, puh. 020 632 3000

Esittelijä Opetus- ja kasvatusjohtaja Ville Härtsiä

Päätösehdotus Merkitään tiedoksi.

Päätös Merkittiin.
